

David a Saul v jeskyni Ěn-Gedí O Boží vůli a té lidské

1. čtení: Lk 6,27-36 Ale vám, kteří mě slyšíte, pravím: Milujte své nepřátele. Dobře číňte těm, kteří vás nenávidí. Žehnejte těm, kteří vás proklínají, modlete se za ty, kteří vám ubližují. Tomu, kdo tě udeří do tváře, nastav i druhou, a bude-li ti brát plášť, nech mu i košili! Každému, kdo tě prosí, dávej, a co ti někdo vezme, nepožaduj zpět. Jak chcete, aby lidé jednali s vámi, jednejte i vy s nimi. Buďte milosrdní, jako je milosrdný váš Otec. Nesud'te a nebudete souzeni; nezavrhujte, a nebudete zavrženi; odpouštějte a bude vám odpuštěno.

Kázání: 1 Sam 24

Bratři a sestry,

asi máte, nebo jste měli, nějakého hrdinu. My muži asi víc. Dnes pokračujeme ve vyprávění o Davidovi. A hned na začátku bych rád zmínil důležitou věc. David nebyl hrdina. Nebyl to muž bez bázně a hany v nablýskané zbroji. Díky Bohu za to, že nemáme v Bibli popsané takovéhle hrdiny. Jsou k ničemu. Alespoň nám dospělým. Takové hrdiny můžeme totiž jenom obdivovat ale nikdy se s nimi nemůžeme ztotožnit. A o to v Bibli jde. O ztotožnění se, o prožití příběhu s někým, kdo je, nebo může být jako já. A v tom je ten Davidův příběh skvělý. On totiž byl jako my. S klidem zapomeňte na ty 3 000 let, které nás dělí. David se musel ve svém jednání rozhodovat úplně stejně jako my. Hledat dobré a odolat zlému. Hledat Boží vůli. No a někdy se zachoval hrdinsky. My všichni přece někdy taky. A někdy se zachoval úplně normálně. No a někdy pěkně hnusně a zbaběle. Jako my.

Ještě než se dostaneme k tomu dnešnímu příběhu, jen krátce zmíním, co se stalo od minule, od Davidova rozloučení se s přítelem Jónatanem. David musel utéci. A potom pořád utíkat. Davidovo hrdinské utíkání. Během útěku se David jednou zastavil v jednom městě a požádal kněze o pomoc, o jídlo a zbraň. Že prý potřebuje udělat něco pro krále Saula. David hrdinsky lhal. Kněz nic netušil a pomohl mu. Když se to pak Saul doslechl, nechal povraždit kněze, jmenoval se Achímelek, všechny jeho děti, všechny ostatní kněze z toho města. Nakonec nechal vyvraždit celé město včetně žen a dětí. To město se jmenovalo Nób. Utekl pouze jeden Achímelekův syn, který se pak přidal k Davidovi. David pak utekl do Gatu. A protože se hodně bál tamního krále, dělal, samozřejmě hrdinsky, že je blázen. Doslova: změnil své chování, jednal v jejich rukou jako potřeštěný, dělal značky na vrata brány a pouštěl po bradě sliny. Hrdinsky. Král ho pak nechal na pokoji. Prý měl kolem sebe dost šilenců. Poté uklidí David do bezpečí svoji rodinu a zase utíká. A vždycky se najde někdo hodný a poctivý, slušně vychovaný, který Davida Saulovi práskne. A David musí zase hrdinsky utéci. Nakonec už neutíká sám. Shromáždili se kolem něho všichni utlačovaní, všichni stíhaní věřitelem a všichni, jejichž život byl plný hořkosti. Bylo jich asi 400 a David se stal se jejich velitelem.

A tak se dostáváme do pouště Ěn-Gedí. David se tam zrovna schovává se svou partou psanců. Saul proti němu vytáhne se třemi tisíci vojáků, aby Davida zlikvidoval. Jak se o tom Saul dověděl? V Bibli se píše, že to Saulovi oznámili. Kdo? Prostě oni. Zase se našli ti slušní, normální, ti, kteří přece jenom poslouchají krále a zákony. Ti, kteří se najdou vždycky, aby člověku znepríjemnili život. A tady je místo pro otázku. Jak to? Proč? Proč proti Davidovi stojí pomatený zlý král a tisíce vojáků a ještě ti slušní lidé, kteří ho poslušně nahlásí? Vždyť David je Boží pomazaný, David má být králem z Boží vůle. Tak proč ten Bůh nějak nezařídí, když má nějakou vůli a je přece všemocný, aby člověk proti sobě nemusel mít pořád nějaké protivníky? Ty, kteří mu házou klacky pod nohy, ty, kteří se všelijak snaží tu dobrou věc, dokonce tu Boží věc, nějak překazit? Tohle přece snad znáte všichni. Všichni jsme se někdy snažili o něco dobrého. Něco udělat, podniknout, vytvořit. Něco, co má i ostatním pomoci, co, jak tomu rozumíme, je podle Boží vůle. Tak proč i my musíme při tom mít nepřátele a protivníky? Proč se o to Bůh nepostará a nepomůže nám? To pak člověka napadá: Je to opravdu dobré, to, o co se snažím? Je to v souladu s Boží vůlí? Neznám odpověď na to Proč? Ale jedno je z těch všech příběhů v Bibli jasné. Úplně každý, kdo něco dělal a chtěl dělat podle Boží vůle, musel se potýkat s nepochopením a protivenským lidí. A ne jenom zlých lidí. Ale právě i těch normálních, slušných, obyčejných lidí. Úplně každý to tak měl. Asi tohle má být odpověď na to proč. Boží vůle se prostě nepozná podle přízně ostatních lidí. Nejvíce je to patrné na příběhu Ježíše, Božího syna. Ten přece jednal úplně v souladu s Boží vůlí. A ze všech nejvíce musel čelit nepochopení a nepřátelství. Bůh prostě ukazuje směr, ukazuje cestu a pomáhá po ní jít. Ale tu

cestu před námi nezametá. Boží vůle asi spíš než podle přízně ostatních poznáme podle toho, že ji musíme stále hledat a ohledávat. Navzdory nepřízni ostatních.

A tak Saul Davida pronásleduje v Én-Gedí. A jednoho dne, když ho zrovna ne najít, začne se chtít Saulovi hrozně kakat. Díky Bohu je zrovna támhle nějaká jeskyně. A tak Saul řekne vojákům, ať počkají, že on zrovna musí. V tomhle je Bible opravdu skvělá. Tohle ve filmech moc často nenajdete. Tak možná v komediích. Ale tohle přece není komedie. Tohle je akční drama o nespravedlivě stíhaném člověku. Ale Bůh se někdy rozhodne udělat právě z největších lidských dramát komedii. A tu nejnapínavější chvíli, kdy lidský život visí na vlásku, Saul přece stojí s tisíci vojáky právě před jeskyní, kde se schovává David, mohl se to dovědět, David je tam v podstatě jako na talíři, tak tenhle napínavý okamžik Bůh změnil v komedii. V zesměšnění toho padoucha. Ptorože místo pronásledování a zabití Davida musí saul kakat.

No a jak tam tak Saul dřepí na bobku a tlačí, přichází skutečně to největší drama. Okamžik, kdy se David může projevit jako hrdina. Kdy se David musí rozhodnout. Může a má využít příležitosti? Je to náhoda nebo Boží vedení, které poslalo Saula na záchod zrovna do téhle jeskyně? Co je dobré udělat? Davidovi kamarádi se ho snaží povzbudit a pomoci mu. "Tak jdi Davide. Jdi a pomsti se." "Běž a pomsti taky mého tátu a všechny moje bratry, celou mou rodinu." říká syn zavražděného kněze Achímeleka. "Běž a ukonči ty hrůzy, které Saul dělá. Konečně budeme moci mít pokoj. Už se nebudeme muset schovávat a žít ve strachu." A někdo dokonce řekne: "To Pán Bůh ti ho sem poslal, abys ho mohl zabít. Pán Bůh to tak chce. Pán Bůh ho takhle potrestal. Teď je to Boží vůle." Ano, my, kteří si to čteme a víme, jak to dopadne, taky víme, že právě teď to není Boží vůle, aby David zabil. Ale co David? Jak to může vědět? Říkal jsem, že se s Davidem můžeme stotožnit. Že se musel rozhodovat úplně stejně, jako musíme my. Musel hledat dobro a bránit se zlu. Ale podle čeho se má teda rozhodnout? Podle rad ostatních? To by Saula zabil. Podle selského rozumu? Vždyť je to vždycky jednoduchý, tak jaký saky paky? To by Saula zabil.

Budete se divit, ale David se rozhodl podle toho, co je napsáno v Bibli. Co bylo už tehdy v Božím zákoně. A tam Bůh říká: Má je pomsta i odplata. Nemusíš brát spravedlnost do svých rukou. Ano, někdy musíš. A máme i v Bibli příběhy o tom, kdy to člověk udělat musel a bylo to správně. Ale ne, pokud je Boží vůle jasně daná. Nejde páchat dobro v rozporu s Boží vůlí. To potom buď nerozumíme tomu, co je dobro, nebo nerozumíme tomu, co je Boží vůle.

V tom okamžiku se David zachoval jako hrdina. Ne proto, že se statečně a šikovně dokázal k Saulovi připlížit a uříznout mu kus pláště. Aby si něco dokázal. Ale proto, že se dokázal zachovat **milosrdně**. ..... No počkat, milosrdenství je prima, všichni víme, jak máme být milosrdní, v Bibli je to na každé druhé stránce. Ale odtud potud. Vždyť Saul byl přece totální svině. Tyran, který svou moc zneužíval, aby mohl ubližovat lidem. Saul si přece nezasloužil **milosrdenství** .... přesně tak. **Nezasloužil si ho**. Nikdo si nezaslouží milosrdenství. Pak už to totiž není milosrdenství ale spravedlivá odplata. Něco za něco. Ale milosrdenství, to je přece vždycky nezasloužené. Zákon milosrdenství, tomu ještě málo rozumíme a málo jsme schopni se jím řídit.

David se zachoval milosrdně. Dal tomu druhému ještě další šanci. Nezaslouženě, nespravedlivě. A přece nejvíc spravedlivě. Spravedlnost, to je milosrdenství. A milosrdenství je spravedlnost. Co z toho vzniklo? Jak to bylo dál? Uvidíme. Ale Saul dostal šanci. Saul se mohl rozplakat a uvědomit si svou vinu. I když ne na dlouho. Ale to už není Davidova odpovědnost. To je odpovědnost samotného Saula. A taky David měl dál šanci. Být dobrým králem. Tím, který se nechopí moci násilím podle své vlastní vůle. A taky tím, kdo bude moci jednou svým dětem vyprávět příběh o tom, jak se králem doopravdy stal. Že to nebylo tehdy, když šel Saul kakat. To by nebyl moc dobrý příběh. Možná i tohle je dobrá pomůcka při rozhodování. Když se rozhodnu a udělám tohle, bude to dobrý příběh, který jednou budu moci vyprávět svým dětem? To myslím, že je moudré. Amen